

İstiklal Marşı 12 Mart 1921

– Mehmet ÖZMEN · 12 Mart 2010

İstiklâl Marşı, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin Milli marşıdır. Marşın sözlerini Mehmet Akif ERSOY yazmış, bestesini Zeki ÜNGÖR yapmıştır.

Türk Kurtuluş Savaşı'nın en çetin döneminde, bir millî marşa duyulan gereksini mi göz önüne alan Milli Eğitim Bakanlığı, 1921 yılında bunun için bir şiir yarışması düzenledi. Yarışmaya 724 şiir gönderildi. Kazanacak şiire para ödülü konduğu için başlangıçta Mehmet Akif katılmak istemedi. Ama millî eğitim bakanı Hamdullah Suphi'nin (TANRIÖVER) ısrarı üzerine, ödüksüz olmak şartıyla o da şiirini gönderdi.

Yapılan seçim sonunda, Mehmet Akif'in 20 Şubat 1921'de yazdığı "Kahraman Ordumuza" sungusunu taşıyan şiiri 12 Mart 1921 günü büyük çoğunlukla TBMM'nce İstiklâl Marşı kabul edildi. Aynı yıl bir de beste yarışması açıldı, ama kesin bir sonuç alınamadı. Bunun üzerine Millî Eğitim Bakanlığı'nca Ali Rıfat ÇAĞATAY'ın (1867–1935) bestesi uygun görülerek okullara duyuruldu. 1924'ten 1930'a kadar marş bu beste ile çalındı. O yıl bunun yerini, Cumhurbaşkanlığı Orkestrası şefi Zeki ÜNGÖR'ün 1922'de hazırladığı bugünkü beste aldı.

Mehmet Akif Ersoy, İstiklâl Marşı'nda, Kurtuluş Savaşı'nın kazanılacağına olan inancını, Türk askerinin yürekliliğine ve özverisine güvenini, Türk ulusunun bağımsızlığa, hakka, yurduna ve dinine bağlılığını dile getirir. Şiirin bütünü, dörtlükler halinde yazılmış kırk bir dizedir. Sonuncu bölüm beş dize.

İSTİKLAL MARŞI AÇIKLAMASI

Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O, benim milletimin yıldızıdır, parlayacak
O, benimdir; o, benim milletimindir ancak!

Bu kıtada Mehmet Âkif Türk Milleti'ne sesleniyor. Ümit ve güven içeren sözlerinde:

Ey Milletim Yurdumuzun düşmanlar tarafından kuşatılmış olmasına bakarak bayrağımız için endişe etme, korkma. Çünkü bu topraklar üzerindeki en son ocak sönmeden, en son Türk bu uğurda canını vermeden bayrağımıza kimse el uzatamaz.

Rengini şehitlerimizin kanından alan ve şafaklarda bir alev gibi dalgalanan bayrağımız milletimin yıldızı ve bağımsızlık sembolüdür. Gökteki yıldızla el sürülemediği gibi, milletimizin yıldızı olan bayrağıma da

düşmanlar dokunamaz. O Türk Milleti'nindir ve daima öyle kalacaktır.

Çatma, kurban olayım, çehreni nazlı hilal,
Kahraman ırkıma bir gül!.. Ne bu şiddet, bu celal?
Sana olmaz, dökülen kanlarımız sonra helal.
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal.

Bu dörtlükte şair bayrağımıza sesleniyor:

"Uğruna canımı vereyim, ne olur kaşlarını çatma ey hilal kaşlı güzel bayrağım. Neden bize dargın ve azarlar gibi bakıyorsun? Seni, o nazlı nazlı dalgalandığın göklerimizden indirmelerine izin vereceğimizi mi sandın? Kahraman milletim hür yaşamak ve seni hür yaşatmak için çok kan döktü, şu anda da dökmektedir. Sen bize kaş çatarak, uğruna yapılan bu fedakarlıkları hiçe sayarsan, dökülen kanlarımız sana helal olmaz. Doğruluk ve adalet için çalışan, Allah'a inanarak ona kulluk eden. İstiklal uğruna canını veren milletimin hakkı bağımsızlıktır, hürriyettir."

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım;
Yırtarım dağları, enginlere sığmam taşarım.

Mehmet Âkif bu kıtada hürriyet kavramını işliyor. "Ben" kelimesi ile Türk Milleti'ni kastediyor ve:

"Ben, yaratıldığı günden beri hür yaşamış bir milletim, bundan sonra da hür olarak yaşayacağım. Beni esir edeceğini düşünenler ancak aklını kaçırmış olanlardır. Onların bu çılgınca düşüncelerine şaşarım. Çünkü ben,Şimdiye kadar hiç esir olmadım. Hürriyeti elimden almak isteyen olursa kükremiş bir sel gibi coşar, önüme çıkan engelleri çiğner geçerim. Bu uğurda dağları parçalar, uçsuz bucaksız denizlere bile sığmam, yine taşarım."

Garb'ın afakını sarmışsa çelik zırhlı duvar;
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
"Medeniyet!" dediğin tek dişi kalmış canavar!

Bu kıtada Mehmet Âkif sömürgeci, saldırgan batıya çatmakta, medeniyet adı altındaki saldırgan tutumunu kınamaktadır:

"Batı ordularının en modern silahlarla, tank ve toparla,tıpkı çelikten bir duvar gibi üzerimize yürümesi bizim için önemli değildir.Türk Milleti'nin öyle bir iman gücü, şehitlik inancı vardır ki, o imanlı göğüslerin

her biri bir kale gibidir. Bu imanlı göğüsler karşısında en modern silahlar etkisiz kalır, hepsi yok olur, parçalanır.

Onların homurtuları, ulumaları da seni korkutmasın. Medeniyet maskesi takarak etrafa saldıran, zayıfları ezen ve sömüren bir canavar, bizim imanlı göğsümüze en ufak bir korku veremez. Zaten "Medeniyet" adı altında yapılan bu vahşiliklerden sonra onun gerçek canavar yüzü ortaya çıkmıştır. O canavarın tek dişi kalmıştır, bize asla zarar veremez."

Arkadaş! Yurdumu alçaklara uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayasızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın...
Kim bilir, belki yarın... belki yarından da yakın.

Bu kıtada Mehmet Âkif Türk Milleti'ne, onun kahraman askerlerine ümit ve kararlılık aşıyor ve:

"Arkadaş! Alçakların yurduma girmesine kesinlikle izin verme! Yurduna saldıran düşmana gövdeni siper et! Onlarla ölünceye kadar savaş! Onların utanmazca saldırılarına karşı dur! Cenab-ı Hak mutlaka sana yardım edecektir. Çünkü Allah, sabreden ve korkmadan, Hak yolunda savaşan mü'minlere zafer vereceğini Kuran-ı Kerim'de va'd etmiştir. Allah'ın bu yardımını belki yarın, belki yarından da kısa zamanda ortaya çıkacaktır ve düşman perişan edilecektir."

Bastığın yerleri "toprak!" diyerek geçme, tanı!
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatani.
Sen şehid oğlusun, incitme, yazıktır atanı.
Verme, dünyaları alsan da, bu cennet vatani.

6.kıtada kutsal vatan ve vatan toprağı ele alınmakta, Mehmet Âkif gençlere, üzerinde yaşadıkları toprakların değerini ve özelliğini iyi bilmeleri gerektiğini anlatmaktadır:

"Bastığın yerleri (toprak) deyip geçme! Geçmişini iyi öğren! Çünkü bu vatan toprakları, uğruna şehit düşenlerin kefensiz olarak gömüldükleri, her karışında bir şehit kanı olan kutsal topraklardır. Sen ki; dini, vatani uğruna canını vererek, Allah katında makamların en yücesi olan şehit'lik mertebesine ulaşmış bir babanın oğlusun. Vatanına gereken değeri vermez, onu atalarının koruduğı gibi korumazsan, ataların incinir, üzülür. Bu cennet vatani her ne pahasına olursa olsun korumalı, dünyaları da alsan bu yurdun bir karış toprağını bile vermemelisin.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Canı, cananı, bütün varımı alsın da Huda,

Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

İstiklal Marşı'nın 7.kıtasında Mehmet Âkif vatan sevgisini, vatan toprağının özelliğini ve Türk Vatanı'nın yüceliğini, şöyle anlatmaktadır:

"Bu cennet vatan uğruna canını vermeyecek olan kim var? İşte herkes vatani uğruna canını vermek için hazır bekliyor. Şimdiye kadar bu uğurda o kadar çok yiğit canını verdi ki: bir karış toprakta bir şehit yatmaktadır. Toprağı sıksan, şehitlerin kanı fışkıracak kadar çok şehit verilmiştir. Allah canımı, canım kadar sevdiğim şeyleri, bütün varımı, yoğunumu alsın; yeter ki beni bu vatanımdan ayrı ve uzak bırakmasın."

Ruhumun senden, ilahi şudur ancak emeli:
Değmesin ma'bedimin göğsüne na-mahrem eli;
Bu ezanlar__ki şahadetleri dinin temeli__
Ebedi yurdumun üstünde benim inlemeli.

8.kıtada Mehmet Âkif, din ve vatan uğruna şehit olanların ruhlarına tercüman olmakta, onların:

"Yüce Allah'ım! Ruhumun senden dileği şudur: Uğruna canımızı verdiğimiz yurdumuza düşmanlar girmesin, camilerime yabancılar el sürmesin! Bu mabetlerde okunan ezanlardaki şahadetler ki:

"Eşhedü enla ilahe illallah,

Eşhedü enne Muhammeden resulullah"

Kelimeleri Türk Milleti'nin müslümanlığının ve bağımsızlığının ilk şartı ve temelidir. Hürriyet sembolü olan bu ezanlar yurdumun her köşesinde okunsun. Milletim kıyamete kadar hür yaşasın."

O zaman vecd ile bin secde eder, varsa taşım;
Her cerihandan, ilahi, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-i mücerred gibi yerden na-şım!
O zaman yükselerek Arş'a değer, belki başım.

"O zaman (camilere düşman ayağının basmadığı, ezan seslerinin yurdun her köşesinde duyulduğu zaman) yeryüzünde bir mezar taşım varsa, sevinç ve mutluluktan mezar taşım bile çoşkununla secdeye kapanacaktır.

Milletimin hür olduğunu görmenin ve şehitlik makamına ermenin kıvancı ile sevinç göz yaşlarım, savaşta aldığım yaralardan boşanır. Cesedim, cisimsiz bir ruh gibi göklere çıkar ve o kadar yükselir ki, belki göğün en yüksek katı olan Arş'a (Allah'ın yüce katına) ulaşır.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilal!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helal.

Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlal.
Hakkıdır, hür yaşamış bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan, Milletimin istiklal.

Büyük vatan şairi Mehmet Âkif İstiklal Marşı'nın son kıtasında tekrar şanlı bayrağımıza hitap etmekte ve:

"Şanlı bayrağım! Sen de artık şafaklar gibi al renginle, göklerimde hür ve mesut olarak dalgalan. Sabah şafağının ardından görülen aydınlık gibi, Türk Milleti de bu sıkıntılı ve karanlık günlerden sonra aydınlığa kavuşacaktır. Uğruna dökülen kanlarımızın hepsi sana helal olsun.

Artık Türk Milleti'nin yok olması, dağılması diye bir şey ebediyyen söz konusu olamaz. Çünkü; daima hür yaşamış olan, daima tek olan Allah'a inanan ve ona kulluk eden, daima vatani uğruna çalışan ve çarpışan milletimin hürriyet ve istiklal her zaman hakkıdır."

"Allah bu millete bir daha istiklal marşı yazdırmasın"

Tarih öğretmeni ve Yazar: MEHMET ÖZMEN
Edebiyat Öğretmeni : NİLGÜN AKBAŞ
Sosyolog : BEDRİ PINAR
Edebiyat Öğretmeni : DİLEK ÖZER
Avukat : BİRSEN ÜLKÜ ÖZMEN

MEHMET ÖZMEN (12.03.2010)